

УДК 619:616.995.1:636.52

КАПЛЯРІЇ У СКЛАДІ АСОЦІАТИВНИХ ІНВАЗІЙ ТРАВНОГО КАНАЛУ КУРЕЙ

В. О. Євстаф'єва, д. вет. н., *І. В. Натягла*, аспірант
evstva@ukr.net

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

Вітчизняне птахівництво стало одним з найбільш економічно привабливих та конкурентоспроможних видів агробізнесу, про що свідчить стійка динаміка нарощування обсягів виробництва, збільшення внутрішнього попиту та експорту продукції. Розвиток цієї галузі стримується багатьма факторами, зокрема патогенним впливом гельмінтів на організм птиці. З числа гельмінтозів при підлоговому утриманні курей найпоширенішими на території нашої країни та за її межами є нематодози травного каналу, зокрема капіляріоз, який перебігає у вигляді моно- та мікстинвазій.

Тому метою досліджень було визначити поширення капіляріозу курей на території господарств Полтавської області і встановити особливості його перебігу у складі асоціативних інвазій травного каналу птиці.

Робота виконана впродовж 2013–2016 рр. на базі наукової лабораторії паразитології Полтавської державної аграрної академії та в умовах підсобних, фермерських господарств і птахопідприємств з підлоговою системою утримання птиці на території Полтавської області. При паразитологічному дослідженні курей основним показником ураження птиці гельмінтами та найпростішими організмами була екстенсивність інвазії (ЕІ). Всього досліджено 6660 голів курей різних вікових груп.

За результатами копроскопічних досліджень курей встановлено, що середня екстенсивність капіляріозної інвазії у господарствах Полтавської області становила 30,78 %. Причому у 59,17 % хворих на капіляріоз курей виявляли асоціативні інвазії, компонентами яких були капілярії, сингамуси, трихостронгілюси, аскаридії, гетеракиси та еймерії. Капіляріозну моноінвазію встановлювали у 40,83 % курей. З асоціативних інвазій найчастіше діагностували двокомпонентні (66,45 %), а саме: капілярії + еймерії (18,38 %), капілярії + гетеракиси (15,25 %), капілярії + сингамуси (15,09 %), капілярії + аскаридії (9,07 %), капілярії + трихостронгілюси (8,66 %). Рідше виявляли три-, чотирьох- та п'ятикомпонентні асоціативні інвазії (19,70, 10,30 та 3,55 % відповідно), у складі яких були капілярії. Так, з трикомпонентних асоціацій зареєстровані такі: капілярії + гетеракиси + еймерії (4,86 %), капілярії + сингамуси + еймерії (4,45 %), капілярії + трихостронгілюси + еймерії (3,13 %), капілярії + аскаридії + еймерії (2,40 %), капілярії + аскаридії + сингамуси (2,23 %), капілярії + аскаридії + трихостронгілюси (0,91 %), капілярії + сингамуси + гетеракиси (0,58 %), капілярії + сингамуси + трихостронгілюси та капілярії + аскаридії + гетеракиси (по 0,49 %), капілярії + гетеракиси + трихостронгілюси (0,16 %). Чотирьохкомпонентні асоціативні інвазії були представлені такими комбінаціями паразитів: капілярії + аскаридії + гетеракиси + еймерії (2,64 %), капілярії + еймерії + гетеракиси + сингамуси (2,14 %), капілярії + еймерії + аскаридії + сингамуси (1,65 %), капілярії + аскаридії + еймерії + трихостронгілюси і капілярії + гетеракиси + сингамуси + трихостронгілюси (по 0,91 %), капілярії + еймерії + гетеракиси + трихостронгілюси (0,82 %), капілярії + аскаридії + гетеракиси + трихостронгілюси (0,58 %), капілярії + аскаридії + сингамуси + трихостронгілюси (0,49 %), капілярії + еймерії + трихостронгілюси + сингамуси (0,16 %). Капілярії у складі п'ятикомпонентних асоціацій паразитів виявляли у 0,58–2,97 % інвазованої птиці.

Отже, капіляріоз курей є поширеною інвазією курей на території Полтавської області, яка перебігає частіше у складі асоціативних інвазій травного каналу птиці разом зі збудниками еймеріозу, гетеракозу та сингамозу.